

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001478

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ступак Дмитро Борисович

2. Dmytro B. Stupak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6514-5345

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 13-06-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.709.111

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правове забезпечення правового режиму воєнного стану
2. Administrative and legal support of the legal regime of martial law

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вирішенню окремих теоретичних та практичних питань загальної проблематики адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану. Напрацьовано пропозицій та надано рекомендації щодо удосконалення діяльності суб'єктів публічного управління в умовах дії цього правового режиму. Досліджено теоретико-методологічні засади регулювання особливих адміністративно-правових режимів в Україні. Запропоновано авторське визначення особливого адміністративно-правового режиму. Виокремлено характерні ознаки таких режимів. Досліджено основні характеристики правового режиму воєнного стану та запропоновано його авторське визначення. Виокремлено специфічні риси цього правового режиму, а саме: наділення суб'єктів забезпечення цього правового режиму додатковими повноваженнями; можливість утворення нових тимчасових державних органів – військових адміністрацій, а також тимчасових органів військового управління – оперативно-тактичних та оперативно-стратегічних угруповань військ; застосування імперативних методів управління; примусове використання та відчуження матеріальних ресурсів юридичних осіб для забезпечення заходів цього правового режиму. Здійснено

порівняльно-правову характеристику правових режимів антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил в Україні. Встановлено, що за своїми ознаками такі режими належать до особливих адміністративно-правових режимів. Обґрунтовано законність та доцільність з початком російської збройної агресії проти України застосування особливого адміністративно-правового режиму воєнного стану, оскільки передбачені ним спеціальні заходи дозволяли забезпечити захист національних інтересів від зовнішніх загроз військового характеру що мали місце на той час. Запропоновано авторське визначення адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану. Визначено його структуру а саме: об'єкт адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану; суб'єкт (суб'єкти) адміністративно-правового забезпечення; норми адміністративного права (адміністративно-правові норми); адміністративно-правові відносини; гарантії. Визначено систему військово-адміністративних актів, за допомогою яких здійснюється адміністративно-правове регулювання правового режиму воєнного стану. Акцентовано увагу, що накази та розпорядження військового командування та військових адміністрацій, як спеціальних суб'єктів забезпечення адміністративно-правового режиму воєнного стану, відіграють ключову роль та займають важливе місце в системі нормативно-правових актів, що забезпечують адміністративно-правове регулювання суспільних відносин в умовах правового режиму воєнного стану. Сформовано авторську позицію про систему суб'єктів адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану та здійснено їх класифікацію. Особливістю системи суб'єктів адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану є створення нових, тимчасових суб'єктів публічного управління, на яких покладається завдання безпосереднього виконання заходів цього правового режиму на територіях, де введено воєнний стан. Встановлено, що реалізація повноважень суб'єктами адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану здійснюється за допомогою правових інструментів. До основних інструментів адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану належать: нормативно-правові акти; плани та фактичні дії. Акцентовано увагу на особливостях застосування такого інструменту як план. Визначено, що особливість останнього полягає в об'єднанні у його змісті та структурі всіх інших інструментів адміністративно-правового забезпечення. Проведено аналіз адміністративно-правового забезпечення особливих правових режимів в зарубіжних країнах, зокрема у Сполучених Штатах Америки, Французькій Республіці, Федеративній Республіці Німеччини. Зроблено висновок, що незважаючи на різні правові системи та форми державного устрою, зарубіжні демократичні країни, під час застосування такого правового інструменту як адміністративно-правові режими, дотримуються єдиних принципів демократії та прав людини. Досвід адміністративно-правового забезпечення особливих правових режимів Франції та Німеччини дав змогу обґрунтувати необхідність удосконалення адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану в Україні. Зокрема, пропонується внесення змін до Закону України "Про правовий режим воєнного стану" в частині наділення Президента України повноваженнями на одноосібне прийняття рішення щодо продовження правового режиму за виняткових обставин, а саме, у випадках, коли Верховна Рада України, з причин викликаних збройною агресією, не може здійснювати свої повноваження. Запропоновано проєкт Типового плану запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану.

2. The dissertation is devoted to the solution of individual theoretical and practical issues of the general problems of administrative and legal support of the legal regime of martial law. Proposals were developed and recommendations were made for improving the activities of public administration entities under the conditions of this legal regime. The theoretical and methodological principles of regulation of special administrative and legal regimes in Ukraine have been studied. The author's definition of a special administrative-legal regime is proposed. Characteristic features of such regimes are singled out. The main characteristics of the legal regime of martial law were studied and its author's definition was proposed. The specific features of this legal regime are singled out, namely: the granting of additional powers to the subjects of the provision of this legal regime; the possibility of forming new temporary state bodies - military administrations, as well as temporary military management bodies - operational-tactical and operational-strategic groups of troops; application of imperative management methods; forced use and alienation of material resources of legal entities to ensure measures of this legal regime. A

comparative legal characterization of the legal regimes of the anti-terrorist operation and the operation of the United Forces in Ukraine was carried out. It has been established that, by their characteristics, such regimes belong to special administrative and legal regimes. The legality and expediency of applying a special administrative-legal regime of martial law with the beginning of the Russian armed aggression against Ukraine is substantiated. The author's definition of the administrative and legal provision of the legal regime of martial law is proposed. Its structure is determined, namely: the object of administrative and legal support of the legal regime of martial law; subject (subjects) of administrative and legal support; norms of administrative law (administrative legal norms); administrative and legal relations; guarantees A system of military-administrative acts is defined, with the help of which the administrative-legal regulation of the legal regime of martial law is carried out. It is emphasized that the orders and orders of the military command and military administrations, as special subjects of ensuring the administrative-legal regime of martial law, play a key role and occupy an important place in the system of regulatory and legal acts that ensure the administrative-legal regulation of social relations in the conditions the legal regime of martial law. The author's position on the system of subjects of administrative and legal support of the legal regime of martial law was formed and their classification was carried out. A feature of the system of subjects of administrative and legal support of the legal regime of martial law is the creation of new, temporary subjects of public administration, which are entrusted with the task of directly implementing the measures of this legal regime in the territories where martial law has been imposed. It was established that the exercise of powers by subjects of administrative and legal support of the legal regime of martial law is carried out with the help of legal instruments. The main instruments of administrative and legal support of the legal regime of martial law include: regulatory and legal acts; plans and actual actions. Attention is focused on the features of using such a tool as a plan. It was determined that the peculiarity of the latter lies in the unification in its content and structure of all other instruments of administrative and legal support. An analysis of the administrative and legal provision of special legal regimes in foreign countries, in particular in the United States of America, the French Republic, and the Federal Republic of Germany, was carried out. It was concluded that despite different legal systems and forms of government, foreign democratic countries, when applying such a legal instrument as administrative-legal regimes, adhere to the single principles of democracy and human rights. The need to improve the administrative and legal provision of the legal regime of martial law in Ukraine is substantiated. In particular, it is proposed to amend the Law of Ukraine "On the Legal Regime of Martial Law" in terms of granting the President of Ukraine the authority to unilaterally make a decision on the extension of the legal regime under exceptional circumstances, namely, in cases where the Verkhovna Rada of Ukraine, due to reasons caused by armed aggression, does not can exercise its powers. The project of the Model Plan for the introduction and implementation of measures of the legal regime of martial law is proposed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ступак Д.Б. Теоретико-правові засади адміністративно-правового режиму воєнного стану в Україні // Актуальні проблеми розвитку сучасного адміністративного права та адміністративного процесу в Україні: монографія / кол. авт.; за заг. ред. О.П. Орлюк, П.В. Діхтієвського. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка; Навчально-науковий інститут права. 2022. С. 906 п 941.
- Ступак Д.Б. Поняття та ознаки особливих адміністративно-правових режимів в Україні. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Військово-спеціальні науки. 2022. №1 (49). С. 69 п 72.

- Ступак Д.Б., Пашинський В.Й. Адміністративно-правове забезпечення правового режиму воєнного стану в Україні. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Військово-спеціальні науки. 2023. № 1 (53). С. 37-40.
- Пашинський В.Й., Ступак Д.Б. Система законодавства з регулювання адміністративно-правового режиму воєнного стану. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Юридичні науки. 2023. № 9. С. 32-40.
- Ступак Д.Б., Пашинський В.Й. Особливі адміністративно-правові режими в зарубіжних країнах: досвід Сполучених Штатів Америки та Франції. Академічні візії. 2023. № 25. DOI: doi.org/10.5281/zenodo.10399820.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U002609

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашинський Володимир Йосипович
2. Volodymyr Y. Pashynskyyi

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7349-2227

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобзар Олександр Федорович
2. Oleksandr F. Kobzar

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5422-235X

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Київський інститут Національної гвардії України**Код за ЄДРПОУ:** 44633214**Місцезнаходження:** вул. Оборони Києва, 7, Київ, 03179, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Корж-Ікаєва Таїсія Григорівна

2. Taisiia H. Korzh-Ikaieva

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8908-9923**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна академія внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08751177**Місцезнаходження:** пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Котляренко Олександр Петрович

2. Oleksandr P. Kotliarenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-8776-2515**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет оборони України**Код за ЄДРПОУ:** 07834530**Місцезнаходження:** Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство оборони України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Топольницький Віталій Володимирович

2. Vitalii V. Topolnitskyi

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5573-4149

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тимошенко Володимир Андрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тимошенко Володимир Андрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ступак Дмитро Борисович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна